

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Миколаївщину відвідав т.в.о. Міністра культури та інформаційної політики України Ростислав Карандєєв](#)

Митці на фронті

[Лауреат Шевченківської премії став речником Міноборони. – Анастасія Большакова](#)

Вшанування пам'яті

[В Ужгороді встановили мініскульптурку на честь Сергія Параджанова](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Євгенія Кравчук стала заступницею голови Національного комітету програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх». – Віра Крайня](#)

[Ярослав Юрчишин обговорив із керівництвом TikTok у Європі регуляцію мережі для дітей та протидію російській пропаганді. – Валерія Буняк](#)

[Українська ініціатива StopFake навчає боротьби з російською дезінформацією фактчекерів з європейських країн. – Ольга Чорна](#)

[Фейк тижня: «Український уряд розробляє таємні програми з примусового запліднення жінок». Огляд дезінформації за 1–7 квітня 2024 року. – Орест Сливенко](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Дискусіями про Булгакова нас відвертають від чогось важливого? – Євген Степаненко](#)

Мовні питання

[Співачка Приходько пояснила, що іноді публічно спілкується російською, щоб підтримати російськомовних шанувальників](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[У Луцьку діти учасників бойових дій не сплачуватимуть за навчання у мистецьких школах](#)

Фестивалі

[Музика, збір на дрони та шахи: Міжнародний День Вуличної Музики](#)

[повертається до Києва. – Котовська Ольга](#)

Театр

[«Під цвітом сакури»: фестиваль камерного театрального мистецтва повертається в Ужгород](#)

[Режисер «Конотопської відьми» Уривський пояснив, у чому феномен цієї вистави. – Ольга Паньків](#)

Музика

[«Я готова взяти вогонь на себе». Диригентка Оксана Линів про Чайковського, російських виконавців та українську історію російської класики. – Тетяна Пушнова](#)

[Люди-Титани: гурт KOZAK SYSTEM спільно з БФ «МХП-Громаді» продовжать тур військовими госпіталями](#)

[У Миколаєві відомі артисти влаштували концерт на підтримку захисників та захисниць України](#)

[«Океан Ельзи» скасував усі концерти на 2024 рік](#)

Візуальні мистецтва

[«Фонтан виснаження» українського художника Павла Макова можна буде побачити у Відні. – Анна Семьонова](#)

[Берегове вчетверте стало творчим майданчиком для «Весняного Берегсасу»](#)

[В українській частині конкурсу «Вікі любить пам'ятки» завантажили майже 20 тисяч світлин](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Фільм-відкриття, документальна програма, «Квірчик» для підлітків та інше: кінофестиваль Sunny Bunny оголосив повну програму. – Марічка Максимець](#)

[«Поламані війною люди були і в нашому дитинстві теж». – Катерина Сліпченко](#)

[Як це – зняти свій перший ігровий фільм? Письменниця Ірина Цілик про стрічку «Я і Фелікс», що в прокаті з 11 квітня. – Олена Гусейнова](#)

[«Я і Фелікс»: щасливі нещасливі 1990-ті. – Ігор Кромф](#)

[«Крім людських страждань, є невідворотні втрати природи». Режисер Дмитро Грешко документує екоцид рф – поговорили про його документальний фільм «Дівія». – Анастасія Ампілогова](#)

Просвітництво

[«Леся Квартиринка» запустила власний подкаст про культуру](#)

Література. Книговидання

[Український проєкт для дітей-біженців отримав спецвідзнаку Болонського книжкового ярмарку. – Анастасія Большакова](#)

[Букерівська премія 2024 оголосила короткий список номінантів. – Марія Кабацій](#)

[«Читомо» запускає книжкову «Вітрину новинок-2024» у зміненому форматі](#)

[Письменниця Наталія Матолінець стала членкинею шведського PEN. – Оксана Заблоцька](#)

Охорона культурної спадщини

[Мінкультури запустило держреєстр «єПам'ятка» в дослідну експлуатацію. – Юлія Поліковська](#)

[Архітекторка розповіла про важливість зміни статусу історичного центру Нової Каховки. – «Вгору»](#)

[Створили цифрову копію церкви Спаса на Берестові XII століття у Києві](#)

[Показали кадри реставрації хреста центрального куполу Софійського собору. – Олексій](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Територія дитинства: як працює Миколаївська обласна бібліотека для дітей в умовах війни. – Ганна Головченко](#)

[Історія і романи для дорослих: у луцьких бібліотеках – нові книжки](#)

Релігія

[Верховний суд зобов'язав УПЦ МП звільнити храми в Переяславі і Кам'янці-Подільському](#)

Культура національних меншин. Закордонні українці

[У Бразилії презентували книгу, яка висвітлює 130-річну історію української громади в країні](#)

Підтримка України у світі

[Відомі діячі культури та науки США закликали Конгрес надати допомогу Україні. – Євгенія Рубан](#)

Загальні питання

Миколаївщину відвідав т.в.о. Міністра культури та інформаційної політики України Ростислав Карандєєв

Миколаївську область з робочим візитом відвідав т.в.о. міністра культури та інформаційної політики України Р. Карандєєв та директорка департаменту відновлення та культурної реінтеграції деокупованих територій МКІП Д. Трима. Разом із заступником начальника Миколаївської обласної військової адміністрації Ю. Гранатуровим, очільником Миколаївської обласної ради А. Табунщиком та начальницею управління культури, національностей та релігій ОВА О. Буберенко було оглянуто обласні заклади культури та освіти, а також пам'ятки архітектури та пам'ятки національного значення регіону. Особливу увагу приділили тим будівлям, які зазнали пошкоджень внаслідок ворожої агресії. Також відбулася зустріч Р. Карандєєва з представниками культури Миколаївщини. Користуючись нагодою, Р. Карандєєв подарував Миколаївській обласній науковій універсальній бібліотеці кілька десятків книг, які видавалися за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України. Під час засідання присутні обговорили нагальні потреби та проблеми, з якими найчастіше стикаються представники культурної сфери Миколаївщини. Урядовець зазначив, що наразі спланувати нові культурні проекти можна лише на короткострокову перспективу. При чому, дуже важливо реалізовувати їх саме зараз, не чекаючи закінчення війни, оскільки вони можуть втратити свою актуальність. Також, за словами Р. Карандєєва, попри те, що обсяг фінансування сфери культури наразі обмежено, частину виділених коштів заплановано спрямувати на створення «Мистецького хабу» у підвальному приміщенні Миколаївського фахового коледжу культури та мистецтв. Своєю чергою заступник начальника Миколаївської ОВА Ю. Гранатуров подякував Р. Карандєєву за вже надану допомогу регіону у сфері реалізації культурних проєктів. Зокрема, за провадження на Миколаївщині проєкту «Велика реставрація», у межах якої було виділено цільові кошти на відновлення Миколаївської астрономічної обсерваторії, реставрацію Миколаївського академічного художнього драматичного театру тощо. Разом з очільниками області Р. Карандєєв завітав до Миколаївського національного академічного українського театру драми та музичної комедії. Директор-художній керівник закладу, народний артист України М. Берсон провів для гостей огляд театру, розповів про творчі плани, про те, як колектив працює з початку повномасштабного вторгнення та з якими викликами стикається. Також т.в.о. міністра зустрівся з представниками медіа Миколаївщини, які мали змогу отримати відповіді на актуальні питання у сфері культурного життя та розвитку регіону. Докладніше:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/695574-mikolaiivshchinu-vidvidav-tvo-ministra-kulturi-ta-informatsiynoi-politiki-ukraini-rostislav-karandeev>

Митці на фронті

Лауреат Шевченківської премії став речником Міноборони. – Анастасія Большакова

Український поет, лауреат Шевченківської премії та телеведучий Д. Лазуткін заступив на посаду речника Міністерства оборони України. Військовослужбовець отримав відрадження від 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка 20 березня. Докладніше:

<https://life.prawda.com.ua/culture/dmitro-lazutkin-rechnik-minoboroni-300993/>

Вшанування пам'яті

В Ужгороді встановили мініскульптурку на честь Сергія Параджанова

В Ужгороді відтепер можна побачити мініскульптурку на честь відомого кінорежисера С. Параджанова. Її відкрито з нагоди сторіччя від дня народження видатного українського та вірменського сценариста, композитора, автора всесвітньо відомої стрічки «Тіні забутих предків». Фігурку можна побачити біля вірменського пам'ятного знаку «Хачкар», що поблизу облмуздрамтеатру. В колекції мініскульптурок Ужгорода це вже 66-та фігурка. Докладніше:

<https://uzhhorod.rayon.in.ua/news/695338-v-uzhgorodi-vstanovili-miniskulpturku-na-chest-sergiya-paradzhanova>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Євгенія Кравчук стала заступницею голови Національного комітету програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх». – Віра Крайня

Заступниця голови Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики Є. Кравчук розпочала роботу в новоствореному Національному комітеті Програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх» (IFAP). Вона обійняла посаду заступниці голови IFAP. Роботу Національного комітету IFAP буде спрямовано на реалізацію пріоритетів України у сферах мандату Програми ЮНЕСКО і відбуватиметься за напрямками: інформація для розвитку; інформаційна грамотність; цифрове збереження інформації та посиленій доступ до інформаційних ресурсів шляхом цифрового збереження бібліотечних фондів, архівів, музеїв; інформаційна етика; доступність інформації; мультилінгвізм. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225297/2024-04-10-ievgeniya-kravchuk-stala-zastupnytseyu-golovy-natsionalnogo-komitetu-programy-yunesko-informatsiya-dlya-vsikh/>

Ярослав Юрчишин обговорив із керівництвом TikTok у Європі регуляцію мережі для дітей та протидію російській пропаганді. – Валерія Буняк

Голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова Я. Юрчишин провів онлайн-розмову з відповідальним за урядові відносини та державну політику TikTok у Центральній та Східній Європі Якубом Олеко. «Пан Олек запевнив у тому, що соціальна мережа підтримує боротьбу з дезінформацією та шкідливою російською пропагандою. Проговорили кілька важливих моментів:

регуляцію мережі для дітей, російську пропаганду в сервісі та як їй протидіяти», – розповів народний депутат. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/34635/2024-04-10-yaroslav-yurchyshyn-obgovoryv-iz-kerivnytstvom-tiktok-u-ievropi-regulyatsiyu-merezhi-dlya-ditey-ta-protydiyu-rosiyskiy-propagandi/>

Українська ініціатива StopFake навчає боротьби з російською дезінформацією фактчекерів з європейських країн. – Ольга Чорна

Зусиль, які країни Заходу докладають сьогодні до протидії російській дезінформації в Європі та світі, недостатньо. Росія не лише адаптується до нових умов на цьому фронті боротьби, а ще й нарощує свою присутність, з'являючись навіть там, де її раніше не було. Про це співзасновник та головний редактор української фактчекерської організації StopFake Є. Федченко розповів під час презентації кампанії «Журналісти мають значення», яка відбулася у Києві 9 квітня. «Проводячи наприкінці минулого року дослідження про вплив російської дезінформації на країни Європейського Союзу, ми виявили, що Росія попри заборони і санкції дуже активно розширила свою присутність в інформаційному полі Європи. Багато медіа поза межами України продовжують використовувати в якості джерел інформації російські ресурси, зокрема, „РИА Новости” і „ТАСС”», – повідомив Федченко. До того ж, за його словами, посилюється присутність російської пропаганди в країнах Глобального Півдня, зокрема, Латинської Америки та Африки. Спостерігається інтерналізація зусиль російських пропагандистів, які виробляють контент у дуже різних куточках світу, підсилюючи і поширюючи його за допомогою соціальних мереж. І та правдива інформація, що стосується України, говорить керівник StopFake, фактично тоне у величезній кількості російського дезінформаційного контенту. Українську точку зору все важче вдається доносити до світу. Водночас, зауважує Федченко, Україна має величезний досвід у протидії російській дезінформації, і цей досвід необхідно поширювати на міжнародному рівні. Наприклад, зараз, розповів він, StopFake разом з Google News Initiative проводить серію тренінгів у країнах Центральної Європи: Польщі, Литві, Латвії, Естонії, Чехії, Словаччині, Угорщині, Румунії, Молдові, Болгарії, Словенії, Албанії, Північній Македонії, Сербії, Хорватії, Косові та Чорногорії. Вони розраховані на три основні цільові аудиторії – журналістів, фактчекерів, викладачів журналістики та студентів. Це поглибить їхні практичні знання про дезінформацію, її вплив на журналістику та ефективні способи боротьби з нею. «Тому що боротися з дезінформацією в якомусь одному місці вже немає сенсу. Це глобальне явище, міжнародні зусилля протидії якому натомість зменшуються. Досліджень на тему дезінформаційних впливів Росії на міжнародному рівні вистачає. І це важливо – вивчати цей феномен. Проблема у тім, що результат цих досліджень потім не імплементується в якісь міжнародні практики. І для російської системи дезінформації не існує на сьогодні ніяких вагомих загроз і обмежень на глобальному рівні. У той же час Росія постійно створює нові формати і платформи для своєї експансії у світовий інформаційний простір. І це дуже добре скоординовані зусилля, підкріплені великим

фінансуванням і практично необмеженим людським ресурсом», – поділився міркуваннями Федченко. Інформаційний світ, на його думку, живе нині в реаліях, які постійно і динамічно змінюються, і відповіді на ці зміни мають ґрунтуватися на інноваційних ідеях, а не на повторенні старих практик, які застосовуються вже понад десять років. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/225293/2024-04-10-ukrainska-initsiatyva-stopfake-navchaie-borotby-z-rosiyskoyu-dezinformatsiieyu-faktchekeriv-z-ievropeyskykh-krain/>

Фейк тижня: «Український уряд розробляє таємні програми з примусового запліднення жінок». Огляд дезінформації за 1–7 квітня 2024 року. – Орест Сливенко

За той час писали, що військові бригади ТрО нібито обікрали банк у Львові й стверджували, наче В. Зеленський «веде» таємні перемовини з росією про здачу України. Докладніше:

<https://detector.media/monitorynh-internetu/article/225282/2024-04-10-feyk-tyzhnya-ukrainskyu-uryad-rozroblyaie-taiemni-programy-z-prymusovogo-zaplidnennya-zhinok-oglyad-dezinformatsii-za-17-kvitnya-2024-roku/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Дискусіями про Булгакова нас відвертають від чогось важливого? – Євген Степаненко

Автор, режисер-постановник, документаліст, ведучий, сценарист, продюсер, зазначає: «...Всі ці суперечки про Булгакова – це не про нього, чи про його творчість. Музей Булгакова – це не музей його, це літературний музей його літературним героям, ідеальним білогвардійцям, яких не існувало. Це музей усій цій „культурній елітці“, яка зараз у росії, воліє відсидітися за „кремовими шторами“ – і як вони кажуть „держаться от етого всего подальше“... Всі ці дискусії про Булгакова – вони про вчорашнє, про міру того, скільки „минулого“ ДОВОєнного ми готові лишити. Інерційне поклоніння „великой русской культуре“ витікає із невігластва і системної роботи росіян на цьому гібридному фронті, який так добре створює основу для фронту реального». Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-diskusiyami-pro-bulgakova-nas-vidvertayut-vid-chogos-vazhlivogo>

Мовні питання

Співачка Приходько пояснила, що іноді публічно спілкується російською, щоб підтримати російськомовних шанувальників

Українська артистка А. Приходько відповіла, чому періодично використовує у своїх соцмережах російську мову. За словами співачки, у такий спосіб вона висловлює підтримку тим українцям, які лише вчать державну мову. Вона уточнила, що робить це з думкою про внутрішньо переміщених українців, які більшу частину життя спілкувалися російською мовою. «Я це роблю, тому що поважаю людей, які приїхали і можуть спиратися на своїх

артистів, яких вони також підтримували. Вони мають паспорт України, вони громадяни України, і всі ми до цього прийдемо. Я не володіла українською мовою до 2014 року взагалі. Якщо передивитися мої інтерв'ю, я навіть двох слів не могла зв'язати. Але мене ніхто не цькував, мене підтримували», – наголосила співачка. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-spivachka-prihodko-poyasnila-shcho-inodi-publichno-spilkuetsya-rosiyskoyu-shchob-pidtrimati-rosiyskomovnikh-shanuvalnikiv>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

У Луцьку діти учасників бойових дій не сплачуватимуть за навчання у мистецьких школах

У Луцьку діти учасників бойових дій, з багатодітних та малозабезпечених родин з наступного навчального року не сплачуватимуть за навчання у мистецьких школах. Відповідне рішення затвердили на засіданні виконавчого комітету міської ради. Крім того, від сплати за навчання у мистецьких школах звільнили дітей з інвалідністю, позбавлених батьківського піклування та тих, чії батьки мають інвалідність I або II групи. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/695220-u-lutsku-diti-uchasnikiv-boyovikh-diy-ne-splachuvatimut-za-navchannya-u-mistetskikh-shkolakh>

Фестивалі

Музика, збір на дрони та шахи: Міжнародний День Вуличної Музики повертається до Києва. – Котовська Ольга

До Києва після дворічної перерви повертається Street Music Day. Фестиваль пройде 18 травня на Пейзажній алеї. Лайнап наразі невідомий. Окрім музики, на фестивалі збиратимуть кошти на розвідувальні дрони для ЗСУ. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/den-muzyky-ta-sportu/>

Театр

«Під цвітом сакури»: фестиваль камерного театрального мистецтва повертається в Ужгород

Всеукраїнський фестиваль камерного театрального мистецтва «Під цвітом сакури» повертається до глядачів після тривалої перерви. Цьогоріч він проходить вчетверте – з 10 до 14 квітня. Малу сцену в Закарпатському облмуздрамтеатрі відкрили в 2016 році, відтоді на ній показали майже 200 вистав як від господарів театру, так і від запрошених колективів. У програмі цьогорічного фестивалю «Під цвітом сакури» 5 вистав: 10 квітня – «Академія сміху» за п'єсою Кокі Мітані від Нового театру (Івано-Франківськ); 11 квітня – «Легені» за п'єсою Дункана Макміллана від Сумського національного академічного театру драми та музичної комедії імені Щепкіна; 12 квітня – «Мама. 10 км» за творами Лени Кудасової та Ірини Феофанової від Сумського національного академічного театру драми та музичної комедії імені Щепкіна; 13 квітня – «Приголомшена Тетяна» за п'єсою Лаші Бугадзе від Донецького академічного обласного драматичного театру (Маріуполь); 14 квітня – «Сімейна

вечеря» за п'єсою Жана-П'єра Абу – крайня прем'єра Закарпатського облмуздрамтеатру (режисер – заслужений артист України Михайло Фіщенко). Також зазначається, що наступного місяця на великій сцені Закарпатського облмуздрамтеатру вперше відбудеться фестиваль актуальної драматургії «Драми сьогодення». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/695286-pid-tsvitom-sakuri-festival-kamernogo-teatralnogo-mistetstva-povertaetsya-v-uzhgorod>

Режисер «Конотопської відьми» Уривський пояснив, у чому феномен цієї вистави. – Ольга Паньків

Наведено відео та текстову розшифровку. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/ivan-urivskiy-pro-konotopsku-vidmu-shho-skazav-rezhiser_n2532736

Музика

«Я готова взяти вогонь на себе». Диригентка Оксана Линів про Чайковського, російських виконавців та українську історію російської класики. – Тетяна Пушнова

В інтерв'ю йдеться про: кризи класичних музичних театрів; засилля російських виконавців на європейських і американських сценах; неглибоке розуміння російської класики та великої української складової у ній; шлях, який треба здолати сучасній українській музиці, щоб пробитися до міжнародного слухача і що це може дати Україні. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/oksana-liniv-pro-chaykovskogo-rosiyskih-vikonavciv-ta-ukrajinsku-istoriyu-v-rosiyskiy-muzici-300974-300974/>

Люди-Титани: гурт KOZAK SYSTEM спільно з БФ «МХП-Громаді» продовжать тур військовими госпіталями

У соцмережах опубліковано документальне відео про тур морально-психологічної підтримки військовими госпіталями (у Хмельницькому, Трускавці, Вінниці, Дніпрі та Черкасах) українського гурту KOZAK SYSTEM, який музиканти реалізували спільно з Благодійним фондом «МХП-Громаді». У ролику вокаліст, І. Леньо, та інші музиканти розповідають про мотивацію виступів перед пораненими військовими, про відмінність виступів перед побратимами поблизу лінії фронту та про важливість емоційної підтримки захисників. Перший тур отримав хвилю позитивних відгуків як серед військових, так і медичного персоналу, який теж потребує моральної підтримки. Тож презентація документального відео про тур стала анонсом наступних виїздів у госпіталі, які заплановано у Львові, Черкасах, Вінниці, Чернігові та Харкові. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-lyudi-titani-gurt-kozak-system-spilno-z-bf-mkhp-gromadi-prodovzhat-tur-viyskovimi-gospitalyami>

У Миколаєві відомі артисти влаштували концерт на підтримку захисників та захисниць України

У Миколаєві відбувся концерт акторів студії «Квартал 95», українських співаків Monatik та Roxolana. Виступ було організовано в підтримку захисників та захисниць України, членів їхніх сімей, а також представників правоохоронних органів, ДСНС, ветеранів та волонтерів. Докладніше:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/695287-u-mikolaevi-vidomi-artisti-vashtuvali-kontsert-na-pidtrimku-zakhisnikov-ta-zakhisnits-ukraini>

«Океан Ельзи» скасував усі концерти на 2024 рік

Гурт «Океан Ельзи» переніс усі концерти в Україні, які мали відбутися у 2024 році в рамках їхнього стадійного туру, на 2025 рік та оголосив нові дати. «Очевидно, що через постійну загрозу російських ракетних ударів масштабні заходи на відкритих великих майданчиках у 2024 році в Україні проводити поки що заборонено», – наголосили музиканти. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-ocean-elzi-skasuvav-usi-kontserti-na-2024-rik>

Візуальні мистецтва

«Фонтан виснаження» українського художника Павла Макова можна буде побачити у Відні. – Анна Семьонова

Від 11 квітня по 29 червня в головному дворі музейного кварталу Відня проходитиме виставка кінетичної скульптури «Фонтан виснаження» українського художника П. Макова. Композиція представляє собою кінетичну скульптуру з 78 мідних лійок, розташованих у формі трикутника, через які поступово спадає вода. Вона символізує виснаження природних ресурсів та людства. Ідея скульптури виникла у Макова у 1990-х роках після аварії з водопостачанням у Харкові. Для художника лійки стали символом влади, а порожня лійка втіленням безвладдя. Проте наявність води у фонтані відтворює владу, але термін «виснаження» нагадує про її обмеженість, підкреслюючи відчуття знесилля, втрати довіри та розчарування. Докладніше:

<https://shotam.info/fontan-vysnazhennia-ukrainskoho-khudozhnyka-pavla-makova-mozhna-bude-pobachyty-u-vidni/>

Берегове вчетверте стало творчим майданчиком для «Весняного Берегасу»

У Берегові розпочав роботу Міжнародний мистецький пленер «Весняний Берегас-2024». Участь беруть представники міст-побратимів Берегова та берегівські майстри пензля. Серед них: Марія Бойдошу (Угорщина, Гойдубосормень), Марія Шорейш (Угорщина, Гойдубосормень), І. Ковальчук (Дубно) та ін. Докладніше:

<https://berhove.rayon.in.ua/news/695484-beregove-vchetverte-stalo-tvorchim-maydanchikom-dlya-vesnyanogo-beregasu>

В українській частині конкурсу «Вікі любить пам'ятки» завантажили майже 20 тисяч світлин

У 2023 році в українській частині конкурсу «Вікі любить пам'ятки» 278 учасників й учасниць завантажили майже 20 тисяч світлин. За цим показником Україна стала третьою серед 46 країн-учасниць. На цих роботах зображено 5548 об'єктів (з них 628 – завантажені вперше). Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/695262-v-ukrainskiy-chastini-konkursu-viki-lyubit-pamyatki-zavantazhili-mayzhe-20-tisyach-svitlin>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фільм-відкриття, документальна програма, «Квірчик» для підлітків та інше: кінофестиваль Sunny Bunny оголосив повну програму. – Марічка Максимець

10 квітня другий квір-кінофестиваль Sunny Bunny анонсував повну програму заходів. Подія відбудеться у кінотеатрі «Жовтень» (Київ) із 19 по 26 квітня. Мета – продемонструвати глядачам все різноманіття сучасного ЛГБТКІА+ кіно. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/sunny-bunny-full-programme/>

«Поламані війною люди були і в нашому дитинстві теж». – Катерина Сліпченко

11 квітня в український прокат виходить фільм І. Цілик «Я і Фелікс». У фільмі йдеться про дивну дружбу контуженого в Афганістані військового Фелікса та підлітка Тимофія. Це екранізація роману А. Чеха «Хто ти такий?», що став «Книгою року ВВС». Головну роль зіграв письменник Ю. Іздрик. Роль стала для нього акторським дебютом. В інтерв'ю Цілик розповідає про стрічку. Докладніше:

https://zaxid.net/polamani_vinyoyu_lyudi_buli_i_v_nashomu_ditinstvi_tezh_n_1565764

Як це – зняти свій перший ігровий фільм? Письменниця Ірина Цілик про стрічку «Я і Фелікс», що в прокаті з 11 квітня. – Олена Гусейнова

Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/723201-ak-ce-znati-svij-persij-igrovij-film-pismennica-irina-cilik-pro-stricku-a-i-feliks-so-v-prokati-z-11-kvitna/>

«Я і Фелікс»: щасливі нещасливі 1990-ті. – Ігор Кромф

Відгук на стрічку. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/04/11/607860_ya_i_feliks_shchaslivi_neshchaslivi.html

«Крім людських страждань, є невідворотні втрати природи». Режисер Дмитро Грешко документує екоцид рф – поговорили про його документальний фільм «Дівія». – Анастасія Ампілогова

Закарпатський режисер Д. Грешко почав свій шлях у кінодокументалістиці шість років тому. За цей час він відзняв шість документальних стрічок: «66 сцен Ужгорода» (2018), «72 години» (2019),

«Сніжні Барси Карпат» (2019), «Врятуй мене, лікарю» (2020), «Між небом і горами» (2022) і «Король Лір: як ми шукали любов під час війни» (2023). Грешко каже, що порівняно з колегами знімає стрічки доволі швидко – зазвичай йому вистачає року. Документальний фільм «Дівія», названий на честь давньослов'янської богині природи, поки є винятком: робота над ним фактично триває з 2021-го. Тоді команда розробляла проєкт, присвячений впливу українського суспільства та індустріалізації на природу. З початку 2022-го фокус стрічки змінився: «Дівія» має показати екологічні наслідки російського повномасштабного вторгнення. Тизер картини знімали на деокупованих територіях Київської, Донецької та Харківської областей, які сильно постраждали через повномасштабне вторгнення. Грешко розповідає про фільм «Дівія» як свідчення екоциду з боку РФ, знімання стрічки в умовах великої війни та важливість різноманіття в українській кінодокументалістиці. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/04/rezhyser-dmytro-greshko-dokumentuye-ekotsyd-rf-pogovoryly-pro-jogo-dokumentalnyj-film-diviya/>

Просвітництво

«Леся Квартиринка» запустила власний подкаст про культуру

Команда мистецького проєкту «Леся Квартиринка» розпочала створення серії подкастів «Розмова Квартиринки». Ведуча – учасниця Квартиринки Я. Квасній, яка стала відомою на всю Україну завдяки своєму виконанню «Парової машини». Першими гостями були DakhTrio – крафтово-музичний колектив театру «Дах», який перетворює поезії на музичні подорожі. Ведуча поспілкувалася із учасниками тріо про український театр під час війни, В. Стуса та П. Тичину, важливість роботи із вічною поезією, як створюються їхні пісні та майбутній виступ на «Лесі Квартиринці». Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/695385-lesya-kvartirinka-zapustila-vlasniy-podkast-pro-kulturu>

Література. Книговидання

Український проєкт для дітей-біженців отримав спецвідзнаку Болонського книжкового ярмарку. – Анастасія Большакова

Проєкт «Better Time Stories» («Історії кращого часу») від українських розробників отримав спецвідзнаку BolognaRagazzi CrossMedia Awards 2024 у категорії «Книги та цифрові платформи», повідомляє пресслужба Українського інституту книги. Йдеться про неприбуткову ініціативу на підтримку українських дітей, які були змушені покинути свої домівки через війну. Інтерактивні книжки створені для дітей віком від 3 до 7 років та дозволяють записати аудіоверсію оповідань від членів сім'ї, що лишаються в Україні. Разом з друкованим виданням родина отримує застосунок, через який і можна послухати створений запис. Як зазначають в УІК, ініціатива допомагає дітям подолати сум, інтегруватися у середовище країни перебування та підтримувати зв'язок із родичами, які залишилися вдома. Патронами проєкту стали принцеса Нідерландів Лорентьєн ван Ораньє, перша леді України О. Зеленська, перша

леді Німеччини Ельке Бюденбендер та перша леді Австрії Доріс Шмідауер. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajinskiy-proyekt-dlya-bizhenciv-otrimav-specvidznaku-bolonskiy-knizhkoviy-yarmarok-2024-300976/>

Букерівська премія 2024 оголосила короткий список номінантів. – Марія Кабацій

9 квітня Міжнародна Букерівська премія оголосила короткий список претендентів на нагороду у 2024 році. Український письменник А. Курков з його романом «Самсон і Надія», який раніше потрапив до довгого списку, вибув з числа номінантів. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/znovu-bez-kurkova-bukerivska-premiya-2024-ogolosila-korotkiy-spisok-300982/>

«Читомо» запускає книжкову «Вітрину новинок-2024» у зміненому форматі

До міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал» «Читомо» оголошує запуск проєкту «Вітрина новинок». У 2024 році традиційний формат «Вітрини» змінився: упродовж квітня–червня на сайті вийде серія матеріалів, що знайомитиме з найважливішими новинками книговидавничого ринку за 2023–2024 роки, на які читачам рекомендують звернути увагу. Свої тематичні рекомендації представлять відомі літературні критики Т. Петренко, Г. Улюра, О. Коцарев, А. Герасимова, Б. Романцова, В. Вздольська, В. Макарик та ін. Першу добірку Г. Улюри з українською репортажною прозою про війну вже опубліковано. Важливий блок проєкту – це огляди новинок про війну та книжок, які написали вже відомі письменники, котрі зараз перебувають у війську, а також військових, які дебютували зі своїми книжками вже під час своєї служби. «Вітрина новинок» у фізичному форматі діятиме з 30 травня до 2 червня у просторі Книжкового Арсеналу та представить видання, що вийшли друком з червня 2023-го до травня 2024 року, сфокусувавшись на книжках про війну будь-якого жанру, теми чи вікової категорії. Докладніше:

<https://chytomo.com/chytomo-zapuskaie-knyzhkovu-vitrynu-novynok-2024-u-zminenom formati/>

Письменниця Наталія Матолінець стала членкинею шведського PEN. – Оксана Заблоцька

Про це українська письменниця зі Львова, яка працює в жанрах фентезі, міського фентезі, міфологічного фентезі, young adult та new adult, повідомила у Facebook. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/723328-pismennica-natalia-matolynec-stala-clenkineu-svedskogo-pen/>

Охорона культурної спадщини

Мінкультури запустило держреєстр «єПам'ятка» в дослідну експлуатацію. – Юлія Поліковська

Міністерство культури та інформаційної політики України ввело в дослідну експлуатацію інформаційно-комунікаційну систему обліку нерухомих об'єктів культурної спадщини України «Державний реєстр нерухомих пам'яток». Зазначається, що «єПам'ятка» містить перелік об'єктів культурної спадщини, які держава офіційно бере під охорону, а самі об'єкти визначають незалежно від форм власності відповідно до їхньої археологічної, естетичної, етнологічної, історичної, наукової або мистецької цінності. Після внесення до реєстру об'єкти культурної спадщини набувають статусу пам'яток. Під час презентації системи «єПам'ятка» у листопаді 2023 року т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандеєв розповів, що створення цифрового реєстру здійснюється задля того, щоб зробити ухвалення рішень щодо охорони пам'яток більш прозорим та ефективним, а для людей, які користуються цими рішеннями в господарській чи громадській діяльності, – зробити доступ до цієї інформації більш зрозумілим, простим та відкритим. За інформацією МКІП, «єПам'ятка» взаємодіятиме з Єдиною державною електронною системою у сфері будівництва (ЄДЕССБ), через яку забудовники зможуть отримати погодження та дозволи на роботи в історичних містах та на пам'ятках в онлайн-режимі, що знизить корупційні ризики у галузі будівництва. До запуску в експлуатацію в систему було введено дані про 105 532 об'єкти культурної спадщини у сфері архітектури, археології, історії, монументального мистецтва, науки і техніки, ландшафту та садово-паркового мистецтва. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/34641/2024-04-11-minkultury-zapustylo-derzhreiestr-iepamyatka-v-doslidnu-ekspluatatsiyu/>

Архітекторка розповіла про важливість зміни статусу історичного центру Нової Каховки. – «Вгору»

Своєю Постановою від 15 березня 2024 року Кабмін змінив статус забудови історичного центру Нової Каховки. Від квітня 2017 року цей район був пам'яткою місцевого значення, а тепер став пам'яткою містобудування і монументального мистецтва національного значення. За словами архітекторки, засновниці та керівниці Новокаховського товариства охорони культурної спадщини Т. Євсєвої, зміна статусу історичного центру міста – це логічне завершення багаторічної науково-дослідної роботи, яка розпочалася ще у 1980-х роках. Вона вважає, що зміна статусу не допоможе в умовах окупації зберегти історичний центр Нової Каховки від росіян, але дозволить зробити інші дії. «Це важливо, бо пам'ятка перебуває під загрозою. Взагалі, у нас культура проголошена національним пріоритетом, і такі дії підвищують статус країни, яка навіть під час війни опікується своїми пам'ятками, своїм надбанням, своєю спадщиною і хоче їх захистити. Ця зміна статусу підвищує і цінність пам'ятки, відшкодування за пошкодження пам'ятки національного значення буде значно більшим», – розповіла архітекторка. Докладніше:

<https://kakhovka.rayon.in.ua/news/695509-arkhitektorka-rozpovila-pro-vazhlyvist-zmini-statusu-istorichnogo-tsentru-novoi-kakhovki>

Створили цифрову копію церкви Спаса на Берестові XII століття у Києві

Триває диджиталізація пам'яток Києво-Печерської лаври. Фахівці ГО «Україна Інкогніта» створили цифрову копію Церкви Спаса на Берестові – пам'ятки архітектури XII століття, повідомили в Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра». Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/695381-stvorili-tsifrovu-kopiyu-tserkvi-spasa-na-berestovi-khii-stolittya-u-kyievi>

Показали кадри реставрації хреста центрального куполу Софійського собору. – Олексій

У столичному заповіднику «Софія Київська» показали процес реставрації хреста з центрального купола Софійського собору. Докладніше:

<https://shotam.info/pokazaly-kadry-restavratsii-khresta-tsentralnoho-kupolu-sofiyskoho-soboru/>

Бібліотечна справа. Читання

Територія дитинства: як працює Миколаївська обласна бібліотека для дітей в умовах війни. – Ганна Головченко

Про діяльність закладу. Докладніше:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/topics/694976-teritoriya-ditinstva-yak-pratsyue-mikolaivska-oblasna-biblioteka-dlya-ditey-v-umovakh-viyni>

Історія і романи для дорослих: у луцьких бібліотеках – нові книжки

Книгозбірні комунального закладу «Луцька міська централізована бібліотечна система» поповнилися книгами, придбаними за кошти міського бюджету. Це – 619 видань творів українських і зарубіжних письменників, які обрали відповідно до актуальних запитів читачів. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/695365-istoriya-i-romani-dlya-doroslikh-u-lutskikh-bibliotekakh-novi-knizhki>

Релігія

Верховний суд зобов'язав УПЦ МП звільнити храми в Переяславі і Кам'янці-Подільському

Верховний Суд України зобов'язав УПЦ МП звільнити приміщення релігійних споруд у Переяславі та Кам'янці-Подільському, залишивши в силі рішення судів попередніх інстанцій про передачу майна під контроль держави, повідомили у Міністерстві культури та інформаційної політики. Рішення суду є остаточним та підлягає примусовому виконанню у встановлений законом спосіб. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/khmelnichchyna-verkhovniy-sud-zobovyazav-upts-mp-zvilniti-khrami-v-pereyaslavi-i-kamyantsi-podilskomu>

Культура національних меншин. Закордонні українці

У Бразилії презентували книгу, яка висвітлює 130-річну історію української громади в країні

У бразильському місті Куритиба, що в штаті Парана, відбулася презентація книги, в якій розповідається про 130-річну історію української громади в Бразилії. Подію організувало Товариство українців Бразилії – SUBRAS та фольклорний клуб «Полтава». У ній також брав участь Президент українсько-бразильської центральної репрезентації Віторіо Соротюк. Він є одним з упорядників книги. У Куритибі мешкає найбільша українська громада. У цьому муніципалітеті українська мова є другою офіційною. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-u-brazilii-prezentovali-knigu-yaka-visvitlyue-130-richnu-istoriyu-ukrainskoi-gromadi-v-kraini>

Підтримка України у світі

Відомі діячі культури та науки США закликали Конгрес надати допомогу Україні. – Євгенія Рубан

Понад 35 відомих американських артистів, активістів, науковців, серед яких Барбра Стрейзанд, Шон Пенн, Тімоті Снайдер, Френсіс Фукуяма, звернулися до Конгресу США з проханням надати Україні фінансування, необхідне для перемоги у війні, повідомляє CNN. Автори звернення зазначили, що «українці також борються за безпеку США і за свободу кожної людини. Опираючись російській диктатурі, вони показують, що демократія може захистити себе. Захищаючи свої кордони, вони захищають міжнародний порядок і стримують хаос». Відомі діячі підкреслили, що «якщо росія переможе, це буде вина США. І тоді вони зрозуміють, що втратили. Усе, що Україна робить для них, може бути повернуто назад. Якщо Україна буде переможена, вони опиняться в набагато небезпечнішому світі». Опубліковано текст звернення. Докладніше:

<https://socportal.info/ua/news/vidomi-diyachi-kulturi-ta-nauki-ssha-zaklikali-kongres-nadati-dopomogu-ukraini/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm